

KOKOUSAIKA	Perjantai 25.11.2011 kello 13.00 – 15.30		
KOKOUSPAIKKA	Kainuun jätehuollon kuntayhtymän toimisto Viestitie 2, kokoustila Viesti 87700 KAJAANI		
SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET (ja merkintä siitä kuka toimi puheenjohtajana)	Aarnio Tuija Hyttinen Anja Heikkinen Mauno Virkkunen Reijo Siira Martti Korhonen Jouko Kuvaja Raimo Rauhala Maarit Holappa Veijo	Kajaani, yhtymäkokousedustaja Puolanka, yhtymäkokousedustaja Ristijärvi, yhtymäkokousedustaja, varajäsen Vaala, yhtymäkokousedustaja Paltamo, yhtymäkokousedustaja Sotkamo, yhtymäkokousedustaja Hyrynsalmi, yhtymäkokousedustaja, Kuhmo, yhtymäkokousedustaja Suomussalmi, yhtymäkokousedustaja	(x) (x) (x) (x) (x) (x) (x) (x) (x) (x)
			(x=paikalla)
MUUT SAAPUVILLA OLLEET	Oikarinen Jukka Nissinen Matti Westersund Antti Okkonen Mirja Halonen Auli Helenius Harri Pääkkönen Matti Leinonen Aino	Toimitusjohtaja Yhtymähallituksen pj., Kajaani Yhtymähallituksen varapj., Suomussalmi Yhtymähallituksen jäsen, Sotkamo Yhtymähallituksen jäsen, Kajaani Yhtymähallituksen jäsen, Ristijärvi Yhtymähallituksen jäsen, Kuhmo Yhtymähallituksen jäsen, Vaala	(x) (x) (-) (-) (-) (-) (-) (-)
			(x=paikalla)
PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA VARMENNUS	Puheenjohtaja _____ Jouko Korhonen	Sihteeri _____ Jukka Oikarinen	
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme.	Tarkastusaika Kajaani 29.11.2011	Kajaani 29.11.2011	
	Allekirjoitukset _____ Tuija Aarnio	_____ Martti Siira	
PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ	Paikka ja päivämäärä Kajaani 2.12.2011 Virka-asema	Allekirjoitus _____ Arja Korolainen	

1 § KOKOUKSEN AVAUS

Matti Nissinen avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleiksi.

2 § YHTYMÄKOKOUKSEN JÄRJESTÄYTYMINEN

a) Puheenjohtajan ja sihteerin valinta sekä läsnäolijat ja heidän valtakirjojen tarkastus:

Yhtymäkokous:

Puheenjohtajaksi valittiin Jouko Korhonen ja sihteeriksi Jukka Oikarinen.

Todettiin läsnäolijat ja tarkastettiin valtakirjat.

b) Pöytäkirjan tarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta, pöytäkirjan tarkastusajankohta sekä tarkastetun pöytäkirjan nähtävilläpitoaika ja -paikka.

Yhtymäkokous:

Pöytäkirjan tarkastajiksi ja ääntenlaskijoiksi valittiin Tuija Aarnio ja Martti Siira. Tämän kokouksen pöytäkirja tarkastetaan kuntayhtymän toimistossa, osoitteessa Viestitie 2, 87700 Kajaani. Tarkastusaika tiistai 29.11.2011.

Kokouksen tarkastettu pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävillä kuntayhtymän toimistossa perjantaina 2.12.2011 klo 9.00 – 15.00. Kopio pöytäkirjasta lähetetään peruskuntiin ja kuulutus on nähtävillä peruskuntien ilmoitustaululla.

3 § KOKOUKSEN LAILLISUUDEN JA PÄÄTÖSVALTAISUUDEN TOTEAMINEN

Perustamissopimuksen 10 §:n mukaan kokouskutsu yhtymäkokoukseen on lähetettävä 4 viikkoa ennen kokousta. Kokouskutsu peruskuntien kunnan- / kaupunginhallituksille on lähetetty viikolla 43 (28.10.2011).

Hallituksen esityksillä täydennetty kokouspöytäkirja on lähetetty peruskuntiin viikolla 45 (10.11.2011).

Yhtymäkokous:

Todettiin kokous laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

4 § ESITYSLISTAN HYVÄKSYMINEN

Yhtymäkokous:

Hyväksyttiin esityslista.

5 § JÄTETAKSA VUODELLE 2012

Yhtymähallitus 4.11.2011 § 72

Kunnalla on oikeus kantaa järjestämästään jätehuollosta ja siihen liittyvistä tehtävistä sille aiheutuvien kustannusten kattamiseksi jätemaksua. Jätemaksu voi muodostua yhdestä tai useasta maksusta. Jätteen käsittelystä on kannettava jätemaksu, jolla katetaan vähintään käsittelypaikkojen perustamisesta, käytöstä, käytöstä poistamisesta ja jälkihoidosta aiheutuvat kustannukset (JL 28§).

Jätetaksa tulee hyväksyä siten, että jätemaksu vastaa tarjottua palvelutasoa ja kannustaa jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä jätteen hyödyntämiseen (JL 30§).

Kuntayhtymän palvelutoimintoja tarkastellaan kolmena eri osa-alueena seuraavasti.

- 1. Jätekeskustoiminnot ja hallinto*
- 2. Aluekeräyspisteiden ylläpito*
- 3. Kierrätys- ja ongelmajätehuolto*

Jätehuollon järjestämismallia ollaan muuttamassa vuoden 2012 alusta. Tehdyn talousarviolaskennan perusteella kustannus – menorakenne näyttää pysyvän tasapainossa ja jopa ylijäämän puolella. Taksoihin ei siten olisi tarvetta tehdä korotustarkastelua. Taksaan on tarkastettu muutaman tuotteen hintaa vastaamaan todellista kustannusta.

Toimitusjohtajan esitys:

Yhtymähallitus esittää yhtymäkokoukselle hyväksyttäväksi edellä mainituin perustein liitteen mukaisen jätetaksan vuodelle 2012.

Yhtymähallitus:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Yhtymäkokous:

Hyväksyttiin hallituksen esityksen mukaisesti.

6 § TALOUSARVIO VUODELLE 2012 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2013-2014 SEKÄ INVESTOINTISUUNNITELMA VUOSILLE 2012-2014

Yhtymähallitus 4.11.2011 § 73

Vuoden 2012 talousarvio on laadittu vuoden 2010 ja 2011 1-9 kuukausien toteutumaan hyväksikäyttäen, muutetun jätehuollon järjestämismallin mukaan sekä yhtymäkokouksen hyväksymän talouden tervehdyttämishjelman ohjeita noudattaen.

Tulototeumat on arvioitu koko alueen jätekertymän mukaan vuodelle 2012 esitettäviä tuotehintoja / astiakäsittelymaksuja noudattaen.

Palkkakustannuksissa on arvioitu työehtosopimuksien mukaisiksi korotuksiksi vuoden 2011 tasoon yleissopimuksen ohjeen mukaan 2,8 prosenttia ja palkkojen sivukulut on laskettu maksua perivien viranomaisten ilmoitusten mukaan.. Palkkakustannuksissa on huomioitu yhden henkilön mahdollinen lisäys toimistoaputöihin.

Jättemäärät on arvioitu aiempien vuosien tilaston perusteella ja niihin ei ole arvioitu kasvua. Loppusijoitettavan jätteen määrä arvioidaan putoavan noin puoleen johtuen sekalaisen jätteen hyödyntämiskäsittelyn aloittamisesta. Energiajätteen vastaanotto ja hyödyntäminen on tarkoitus jatkaa sekajätteen hyödyntämisen yhteydessä.

Ostopalvelut on arvioitu toteutuvaksi kilpailutuksien kautta tehtyjen ostopalvelusopimusten mukaisesti. Taloussuunnitelma vuosille 2013-2014 on laadittu vuoden 2012 talousarvion perusteella.

Investointisuunnitelmaan on koottu seuraavien kolmen vuoden pakolliset ja toiminnan järjestämisen kannalta välttämättömät investoinnit. Lisäksi on varauduttu investoimaan mahdollisesti kuntayhtymän tehtäväksi annettavan puhdistamolietteen käsitteilyyn tarvittavat alueet ja rakenteet.

Toimitusjohtajan esitys:

Hallitus esittää yhtymäkokoukselle hyväksyttäväksi liitteiden mukaisesti talousarvion vuodelle 2012, taloussuunnitelman vuosille 2013 ja 2014 sekä investointisuunnitelman vuosille 2012 – 2014.

Yhtymähallitus:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Yhtymäkokous:

Hyväksyttiin hallituksen esityksen mukaisesti.

7 § KAINUUN JÄTEHUOLLON KUNTAYHTYMÄN PERUSSOPIMUS

Yhtymähallitus 20.6.2011:

Kajaanin ja Kuhmon kaupunki ovat tehneet liitteenmukaiset esitykset perussopimuksen ja hallintosäännön tarkastamiseksi. Tarkastamistarvetta perustellaan mm. muutuneella jätelainsäädännöllä.

Toimitusjohtajan esitys:

Yhtymähallitus päättää pyytää peruskuntia nimeämään edustajansa valmistelutyöryhmään perussopimuksen tarkastamista ja ajantasaistamista varten. Työryhmälle valmistellaan luonnos perussopimuksesta uuden jätelain perusteilla. Hallintosääntöä tarkastellaan työryhmän toimesta. Työryhmä kutsutaan kokoon elokuun lopussa perjantaina 26.8 klo 9.00 kuntayhtymän toimitiloihin erillisellä kutsulla.

Yhtymähallitus:

Hyväksyttiin esityksen mukaan. Kuntayhtymää edustaa valmistelutyöryhmässä hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja.

Yhtymähallitus 30.9.2011:

Yhtymähallituksen kutsuma työryhmä on käsitellyt luonnosta kaksi kertaa 26.8 ja 7.9.2011. Työryhmän lisäksi perussopimusluonnos on ollut käsittelyssä kuntajohtajien kokouksessa 16.9.2011. Liitteenä työryhmän kokouspöytäkirjat ja perussopimusluonnos.

Perussopimusluonnoksesta on pyydetty peruskuntien lausuntoa. Lausunto on pyydetty valmistelemaan siten, että kuntayhtymän yhtymähallitus ehtii lähettää perussopimuksen hyväksyttäväksi peruskuntien valtuustokäsittelyyn kuluvan vuoden aikana pidettäviin valtuustojen kokouksiin.

Kuntayhtymän esittämästä jätehuollon järjestämismallista vuoden 2012 alusta pyydettyyn lausuntoon ovat vastanneet Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi ja Vaala. Lausunto puuttuu Suomussalmelta, Hyrynsalmelta ja Sotkamolta.

Toimitusjohtajan esitys:

Yhtymähallitus merkitsee tiedoksi perussopimuksen tarkistamista ja jätehuollon järjestämistä koskevan tilannekatsauksen. Asioiden valmistelua jatketaan lausuntojen saamisen jälkeen.

Yhtymähallitus:

Yhtymähallitus merkitsee tiedoksi perussopimuksen tarkistamista ja jätehuollon järjestämistä koskevan tilannekatsauksen. Yrittäjien kanssa järjestetään työpalaveri jätehuollon järjestämisestä 14.10 klo 9.00 Viestitiellä. Kuntayhtymän edustajina hallitus, toimitusjohtaja. Lisäksi pyydetään mukaan Kajaanin kaupungin lakimies, mikäli mahdollista.

Yhtymähallitus 4.11.2011 § 73

Perussopimusluonnoksesta on saatu lausunnot kaikilta kunnilta. Perussopimus esiteltiin myös yrittäjien edustajille 14.10.2012 olleessa tapaamisessa. Lausuntojen perusteella kaikki peruskunnat hyväksyvät uuden perussopimusluonnoksen. Luonnokseen on lisätty lausunnoissa esiintunut siirtymäaikasäännös ajalle 1.1.2012 – 30.4.2012, jolloin uusi jätelaki ei vielä ole voimassa.

Toimitusjohtajan esitys:

Yhtymähallitus esittää kaikille peruskunnille ja yhtymäkokoukselle hyväksyttäväksi ja allekirjoitettavaksi liitteenä olevan uuden Kainuun jätehuollon kuntayhtymän perussopimuksen.

Yhtymähallitus:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Yhtymäkokous:

Yhtymäkokous merkitsee tiedoksi peruskuntien hyväksyntäkäsittelyssä olevan perussopimuksen.

8 § JÄTEHUOLLON JÄRJESTÄMINEN VUODEN 2012 ALUSTA

Yhtymähallitus 4.11.2011 § 75

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä perustettiin marraskuussa 2001. Perustamisen yhteydessä kirjattiin perussopimukseen siirtymäsääntö, joka koski sopimusperusteisen kuljetuksen säilyttämistä kymmenen vuoden ajan kuntayhtymän perustamisesta. Siirtymäsääntö päättyy kuluvan vuoden 2011 lopussa ja vuoden 2012 alusta toteutettavaa kuljetusjärjestelmästä on tehtävä hallintopäätös. Kuljetusjärjestelmästä päättävä toimivaltainen toimielin on Kainuun jätehuollon kuntayhtymän yhtymäkokous.

Siirtymäajan jälkeen toteutettavaan kuljetusjärjestelmästä ja sen valinnasta on kuulunut monenlaisia oletuksia. Asiasta ei ole olemassa kuin yhtymäkokouksen periaatepäätös, jossa todetaan että pyritään kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen siirtymäajan päättyessä. Virallista päätöstä ei ole tehty. Siirtymäajan päättymisajankohdan läheneminen ja epävarmuus tulevasta kuljetusjärjestelmästä on aiheuttanut tilanteen, jossa kuntayhtymän ja yrittäjien välillä ei ole vallinnut täyttä luottamusta. Toisaalta jätelain kokonaisuudistus on saatu päätökseen vasta vuoden 2011 alussa ja mm. kuljetukseen liittyvät mahdolliset lainsäädännön muutokset ovat selvinneet vasta lain hyväksymisen jälkeen.

Kainuun jätehuollon kuntayhtymän hallitus on valmistellut kunnan järjestämälle kuljetukselle vaihtoehdoisen mallin, jossa pyritään kompromissiin siten, että yrittäjien tahtons. sopimusperusteisen kuljetuksen jatkumisesta saadaan toteutettua, samoin kuin hyödynnettävien jätteiden käsittelyyn liittyneet erimielisyydet saataisiin ratkaistua. Mallilla varmistetaan myös kuntayhtymän lakisääteisen velvollisuuden toteutuminen niin jätehuollon yleisessä järjestämisessä kuin kunnan vastuulle kuuluvan jätteen käsittelyssä.

Samalla yhtymähallitus esittää peruskunnille sako- ja umpikaivojen lietteisiin liittyvien valvontavelvoitteiden siirtämistä kuntayhtymälle mallissa kuvatulla tavalla.

Kompromissimallista on pyydetty lausunnot kaikilta peruskunnilta, Kainuun Yrittäjät ry:ltä ja Kainuun ELY-keskukselta. Saadut lausunnot ovat mallia puoltavat muiden osalta paitsi Ristijärvi ja Puolanka ovat kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen kannalla. Lisäksi Kuhmo ja Puolanka haluavat pitää itsenäisesti yllä sakokaivorekisteriä. Lausunnot liitteenä.

Malli on käyty läpi myös yrittäjien edustajien kanssa 14.10.2011 olleessa tapaamisessa. Tapaamisen perusteella sovittiin pidettäväksi työpalavereita, joissa sovitaan käytännön asioiden järjestelyistä.

Toimitusjohtajan esitys:

Yhtymähallitus esittää yhtymäkokoukselle hyväksyttäväksi ja toimeenpantavaksi liitteenä olevan jätehuollon järjestämismallin Kainuun jätehuollon kuntayhtymän toiminta-alueella. Mallin käytännön toimintoihin liittyvistä järjestelyistä ja yrittäjien kanssa sovittavista asioista vastaa toimitusjohtaja yhdessä henkilökunnan ja hallituksen kanssa.

Yhtymähallitus:

Hyväksyttiin esityksen mukaan. Liitteenä oleva järjestämismalli tarkistetaan vielä vastaamaan saatuja lausuntoja sekä yrittäjien kanssa sovittuja käytännön järjestelyjä.

Yhtymäkokous:

Toimitusjohtaja esitteli yhtymähallituksen valmisteleman jätehuollon järjestämismallin yhtymäkokoukselle.

Esittelyn jälkeen Puolangan kunnan edustaja esitti yhtymähallituksen pohjaesityksestä poiketen, että Kainuun jätehuollon kuntayhtymän toiminta-alueella siirrytään kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Ristijärven edustaja kannatti Puolangan edustajan esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaehdotuksesta poikkeava esitys, jota on kannatettu. Järjestetään nimenhuutoäänestys. Yhtymähallituksen tekemä pohjaehdotus JAA, Puolangan kunnan edustajan ehdotus EI.

Äänestyksen tulos, äänivallan perusteena on peruskuntien osuudet yhtymän varoihin äänestystaulukon mukaisesti.

	JAA	EI
Kajaani	42,79 %	
Kuhmo	12,57 %	
Suomussalmi	12,40 %	
Sotkamo	12,26 %	
Paltamo	4,99 %	
Vaala	4,60 %	
Puolanka		4,38 %
Hyrnsalmi	3,98 %	
Ristijärvi		2,04 %
YHTEENSÄ	93,58 %	6,42 %

Puheenjohtaja totesi yhtymäkokouksen hyväksyneen yhtymähallituksen pohjaesityksen jätehuollon järjestämismalliksi vuoden 2012 alusta.

9 § **TALOUSARVION KORJAUS**

Yhtymähallitus 30.9.2011 § 67

Tilinpäätöksessä tehdyn varauksen käyttösuunnitelman muutoksen ja talousarviossa arvioidun jätekertymän pienentymisen vuoksi on kuluvan vuoden käyttötalousbudjetia syytä korjata.

Kuntayhtymä on tehnyt pakollisen 100 000 euron varauksen loppusijoitusalueen sulkemista varten vuoden 2008 tilinpäätöksestä. Samanlainen varaus oli budjetoitu tehtäväksi vuoden 2010 tilinpäätökseen. Yhteensä varaus olisi ollut 200 000 euroa. Varaus oli tarkoitus käyttää nyt suljettavaan ns. penkka II kustannuksiin. Tilintarkastajan esityksestä varaus kuitenkin muutettiin käytettäväksi kirjanpitolautakunnan ohjeen nyt käytössä olevaan ns. penkka III ja se laskettiin todellisen loppusijoitetun jätemäärän mukaan vuoden 2010 lopputilanteen mukaan. Vuoden 2008 varaus pysyi ennallaan ja vuoden 2010 varauksen summa muutettiin 80 000 euroksi. Laskennallinen varaus on 2,83 euroa loppusijoitettavaa tonnia kohden ja sitä kerrytetään kuluvana vuotena 2011 noin viiden tuhannen euron kuukausierinä talouden seurantaraportoinnissa.

Energiajätteen kertymä ei ole toteutunut talousarvion mukaisesti. Suurimpana syynä tähän on Oulun hallinto-oikeuden päätös, jolla se keskeytti Kainuun ELY-keskuksen antaman hallintopakkopäätöksen toimeenpanon koskien kunnan käsittelyvastuulla olevan erilliskerätyn energiajätteen toimitusvelvollisuutta Majasaaren jätekeskukseen.

Liitteenä on edellä mainituin korjauksin muutettu talousarvio vuodelle 2011.

Toimitusjohtajan esitys:

Yhtymähallitus esittää yhtymäkokoukselle hyväksyttäväksi korjatun talousarvion vuodelle 2011.

Yhtymähallitus:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Yhtymäkokous:

Hyväksyttiin yhtymähallituksen esitys talousarvion korjaamiseksi.

10 § TIEDOKSI TUOTAVAT ASIAT

Taloudenseurantaraportti ajalta 1 – 9 / 2011.

Yhtymähallitus 4.11.2011 § 71

Liitteenä talouden seurantaraportti ajalta 1 – 9 / 2011 sekä toimintakatteen, tuloksen ja ostopalvelujen graafiset kuvaajat. Jättemäärän ja jätekeskuksen tuottojen graafinen esitys ulottuu ajalle 1 - 10 / 2011. Jätekeskustuotot 1-9 ovat 10 % (201 003 €) budjetoitua suuremmat. Vuosilaskutuksen tuotot on laskettu talousarvion mukaan yhdeksälle kuukaudelle. Energiajätetuotot ovat 70 % (142 068 €) budjetoitua pienemmät. Muut tuotot ovat 28 % (26 761 €) budjetoitua suuremmat. Kokonaisuudessaan tulot ovat 3 % (85 696 €) arvioitua suuremmat.

Vastaavat toimintakulut ovat ylittyneet 14 % (374 027 €). Ylitystä on tapahtunut, aineiden tarvikkeiden ja tavaroiden (140 529 €) sekä muiden kulujen (2 905 €) kohdalla. Ostopalvelut ovat myös ylittyneet 287 545 euroa. Suurin osa ylityksistä johtuu penkka II sulkemistöistä. Jäteveroa on tilitetty tullille 609 900 euroa, joka on 20 100 € budjetoitua vähemmän. Käyttötalouden tulojen ja menojen erotus (toimintakate) on + 245 557 €. Laskennalliset poistot, rahoituskulut ja varausten muutos ovat 414 419 €, jolloin seurantakauden tulokseksi muodostuu 168 862 € alijäämää.

Toimitusjohtajan esitys:

Yhtymähallitus merkitsee tiedoksi ja mahdollisia toimenpiteitä varten taloudenseurantaraportin ajalta 1 – 9 / 2011.

Yhtymähallitus:

Yhtymähallitus merkitsee tiedoksi taloudenseurantaraportin ajalta 1 – 9 / 2011.

Yhtymäkokous:

Yhtymäkokous merkitsee tiedoksi taloudenseurantaraportin ajalta 1 9 / 2011.

11 § MUUT ESILLE TULEVAT ASIAT

Yhtymäkokous:

Ei muita asioita.

12 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN JA VALITUSOSOITUKSEN ANTAMINEN

Kokous päätettiin kello 15:30 ja annettiin seuraavanlainen valitusosoitus:

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus ja valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomaisen on **Oulun hallinto-oikeus**

Postiosoite:	Käyntiosoite:	Fax:	S-posti:
PL 189	Isokatu 4	029 56 42841	oulu.hao@oikeus.fi
90101 OULU	90100 OULU	Puh:	Virka-aika:
		029 56 42800	klo 8.00 – 16.15

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytettä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituskirja

Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaisille

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaisille ennen valitusajan päättymistä. Jos valittajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluihminen tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä